

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ   การเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินของธุรกิจ SMEs
 กลุ่มอุตสาหกรรมเซรามิก ในจังหวัดลำปาง

ผู้เขียน   สิริรัตน์ พัวศิริ

ปริญญา   บัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุณี ตระการศิริ	ประธานกรรมการ
อาจารย์มาลีมาส สิทธิสมบัติ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน และระดับการเปิดเผยข้อมูลของธุรกิจ SMEs กลุ่มอุตสาหกรรมเซรามิก ในจังหวัดลำปาง และช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินเข้าใจถึงเหตุการณ์และรายการทางบัญชีต่างๆ ของธุรกิจมากยิ่งขึ้น ศึกษาการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 35 เรื่องการนำเสนองบการเงิน แม่บทการบัญชี

โดยศึกษาจากงบการเงินและหมายเหตุประกอบงบการเงิน ประจำปี 2546 ของธุรกิจ SMEs ที่เป็นบริษัทจำกัด มีทุนที่ชำระแล้วในวันสุดท้ายของรอบระยะเวลาบัญชีไม่เกิน 5 ล้านบาทของกลุ่มอุตสาหกรรมเซรามิกในจังหวัดลำปาง ที่ยังประกอบธุรกิจ และนำเสนอต่อกรมพัฒนาธุรกิจจังหวัดลำปาง มีจำนวนบริษัทจำกัด 29 ราย โดยรวบรวมงบการเงินมาจัดทำเป็นตารางวิเคราะห์จำนวน และร้อยละ นำเสนอผลการวิเคราะห์เป็น 3 ส่วน คือการแสดงผลทั่วไปในงบการเงิน งบการเงินที่ต้องจัดทำ และการแสดงรายการในงบการเงินและเปิดเผยข้อมูล ดังได้ผลการศึกษาดังต่อไปนี้

การแสดงผลทั่วไปในงบการเงิน ทุกกิจการได้จัดทำส่วนประกอบในการแสดงชื่อของกิจการที่เสนอรายงาน วันที่ในงบดุลหรือรอบระยะเวลาของงบการเงิน สกุดเงินที่ใช้ในรายงาน และจำนวนหลักที่ใช้ในการแสดงตัวเลขในงบการเงิน คิดเป็นร้อยละ 100 ยกเว้นรายการที่ระบุว่างบการเงินเป็นงบการเงินเดี่ยวหรืองบการเงินรวม ไม่มีกิจการใดแสดงรายการนี้

งบการเงินที่ต้องจัดทำ ทุกกิจการได้จัดทำงบดุล งบกำไรขาดทุน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน กิจการส่วนใหญ่ได้จัดทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 96.55 และกิจการที่ไม่ได้จัดทำงบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นคิดเป็นร้อยละ 3.45 กิจการส่วนใหญ่ที่ไม่ได้จัดทำงบการเงินเปรียบเทียบกับปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 51.72 และกิจการได้จัดทำงบการเงินเปรียบเทียบกับปีก่อนคิดเป็นร้อยละ 48.28 มีจำนวน 15 บริษัทจากทั้งหมด 29 บริษัท ไม่ได้จัดทำงบการเงินเปรียบเทียบกับปีก่อน เนื่องจากข้อมูลในงบการเงินมีเพียงงวดเดียว จะไม่มีประโยชน์เท่าที่ควร เพราะไม่สามารถคาดคะเนเหตุการณ์ในอนาคตได้ หากมีข้อมูลอย่างน้อย 2 งวดบัญชี จะทำให้คาดการณ์จากแนวโน้มได้ว่ากิจการจะมีทิศทางในอนาคตอย่างไร สามารถประเมินเหตุการณ์ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคตได้ดียิ่งขึ้น กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์กำหนดให้ บริษัทจำกัด ต้องแสดงรายการในงบการเงินเปรียบเทียบกับปีก่อน โดยให้เริ่มจัดทำสำหรับ งบการเงินซึ่งมีรอบปีบัญชีเริ่มต้นในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2546 เป็นต้นไป

การแสดงผลการในงบการเงินและการเปิดเผยข้อมูล กิจการส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินและแสดงผลการตามมาตรฐานการบัญชีกำหนด กิจการส่วนน้อยเปิดเผยข้อมูลแต่ผิดจากมาตรฐานการบัญชี จากการศึกษาจำนวน 9 บริษัทจากทั้งหมด 29 บริษัทไม่ได้เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานต่อเนื่อง ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความเสี่ยง และความไม่แน่นอนที่กิจการมีผลขาดทุนสะสมเกินทุน ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่เป็นเหตุให้สงสัยว่ากิจการจะสามารถดำเนินงานอย่างต่อเนื่องได้ การแสดงงบการเงินโดยถูกต้องตามที่ควรตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบในการเปิดเผยเกณฑ์การจัดทำงบการเงินนี้

รายการเงินเบิกเกินบัญชี เงินกู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน มีจำนวน 5 บริษัทจากทั้งหมด 29 บริษัท ไม่ได้เปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุเกี่ยวกับข้อจำกัดต่างๆ ในสิทธิเหนือสินทรัพย์ หลักประกันหนี้สิน และภาระผูกพัน เพื่อให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถวิเคราะห์และตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง กิจการควรเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

จากการศึกษาพบว่า การแสดงผลการรายได้จากการขายรวมในงบกำไรขาดทุน มีจำนวน 5 บริษัทจาก 29 บริษัท แสดงรายได้จากการขายรวมในงบกำไรขาดทุน แต่ไม่แสดงผลละเอียดเกี่ยวกับรายได้ในประเทศและในต่างประเทศ ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และในขณะเดียวกันทั้ง 5 บริษัทได้แสดงผลละเอียดค่าใช้จ่ายในการส่งออก และรายการกำไรขาด

ทุนจากการอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ ไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน แต่ไม่ได้เปิดเผยถึงนโยบายการบัญชีที่เกี่ยวกับเงินตราต่างประเทศ และมีจำนวน 2 บริษัทจากทั้งหมด 29 บริษัท กล่าวถึงนโยบายการบัญชีของสินค้าคงเหลือ แต่ไม่ได้จำแนกประเภทของสินค้าคงเหลือ และไม่ได้ระบุวิธีคำนวณ และยังตีราคาสินค้าคงเหลือในราคาทุนหรือราคาตลาดแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า ซึ่งตามมาตรฐานฉบับที่ 31 เรื่องสินค้าคงเหลือ กิจการควรตีราคาสินค้าคงเหลือในราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่ได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า และควรระบุวิธีคำนวณด้วย

ถึงแม้กิจการส่วนใหญ่มีการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินและแสดงรายการตามมาตรฐานการบัญชีที่กำหนดก็ตาม แต่เนื่องจาก พระราชบัญญัติ วิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 ซึ่งมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2547 มีการควบคุมผู้ประกอบการวิชาชีพด้านการจัดทำบัญชีและผู้สอบบัญชีที่ต้องมีการเข้าฝึกอบรมหรือเข้าประชุมสัมมนาตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับของสภาวิชาชีพ นอกจากนั้นการส่งเสริมผู้ประกอบการธุรกิจ SMEs ให้เข้าใจและสามารถจัดทำข้อมูลทางบัญชีให้อย่างถูกต้อง และโปร่งใสตามหลักการกำกับดูแลที่ดี เป็นประโยชน์ต่อภาครัฐในการจัดเก็บภาษี และเป็นประโยชน์ต่อกิจการในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพในการวางแผนภาษี

Independent Study Title	Financial Statement Disclosure of Ceramics Industrial SMEs in Lampang Province	
Author	Sirirat Pausiri	
Degree	Master of Accounting	
Independent Study Advisory Committee	Asst. Pro. Sunee Trakransiri	Chairperson
	Lect. Maleemas Sittisombat	Member

ABSTRACT

This Study aims to examine a financial statement disclosure and a degree to disclose data of ceramics industrial SMEs in Lampang and to assist this financial statement users to understand more of evidence and detail regarding to a list of accounting statement. This study examines a financial statement disclosure in accordance with the accounting standard no.35 on a presentation of a financial statement and an accounting scheme.

The target area of the study is a 2003 financial statement and its remarks of limited companies of existing ceramics industrial SMEs in Lampang province. These companies have a paid capital by the end date of accounting cycle not beyond 5 million baht. These all financial statement reports are submitted to the Business Development Department in Lampang. They consist of 29 cases.

The method used for this study is to collect these 29 financial statement report of the mentioned companies and then number, and percentage of data. The data analysis is divided into 3 parts which are a general data in a financial statement report , a requested financial statement and a presentation list of data and a related disclosure.

The results of the study is firstly on a general data have to be shown in a financial statement. Every company has to present its name of a business, a data of a balance sheet or cycle

of a financial statement report, currency type used in a report and a digit accounted in a report is a percentage except a remark shows that a financial statement report is single or incorporated one. There is no show of this.

A requested financial statement report. Secondly every enterprise has to do a balance sheet, profit and loss sheet and remarks of a financial statement. Most of the companies do a list of change of an equity for 96.55%, only 3.45%, have no detail on that. The companies which do not do a financial statement this year in comparison to last year accounted 51.72% and the ones which do it accounted 48.28%. Or the ones which do not do a comparison financial statement are 15 among 29 companies.

If there is only one financial statement report, it is less beneficial as it could not be used in order to forecast for a future business tendency as when compares another one Besides, this kind of comparison could be better assessed and evaluated for the past, present and future if a business. The Business Development Department, the Ministry of Commerce, demands a limited company to show both financial statement reports and a company needs to submit these reports which a cycle of accounting starting on the first of January 2003 onwards.

A list of detail and a disclosure : Thirdly, most of the companies disclose their data related to financial statement and a list detail is in accordance with the accounting standard only very little that disclose there data but not in accordance with the standard. From the study, found that 9 out of 29 companies do not disclose data on a continuous operation of their businesses, a fact on risk and uncertainties regarding to the accumulated losses that beyond its capital. These factors are shown as main cause of a forecast that they could not further run businesses.

A proper financial statement report is responsible by a manager of a company in accordance with an accounting standard and general accepted principle.

A list of bank overdraft, short-term and long-term loan from a financial institution. We find out that 5 out of 29 companies do not disclose any remarks relating to a limitation of a right over an asset, a liability guarantee and an obligation. These details have to be disclosed under a financial statement remark topic.

The study reveals that 5 out of 25 companies show an income from sale in a profit loss sheet but do not show any detail of income from inside and out of the country in a remark of a financial statement report. At the same time, these 5 companies show details of an expense related to exportation and profit & loss from currency change in the remark but do not show any accounting policy towards a foreign currency change. The 2 out of 29 companies identify a policy on a stock of product but do not categorize it as needed and there are no reports of its calculation method as well. Moreover they use a price of stock of product at either a market price or a production price depending on its lowest value. According to the accounting standard no 31 on a stock of product, an enterprise. Should use either production value or a gross value depending on its lowest value and it showed identify a calculation method too.

Most of the companies disclose their financial statement and show details under a list according to the accounting standard. However, an act of accounting occupation, 2004. Which is enforced after 23 October 2004, is promulgated in order to control over accountants and auditors. These people need to be trained or attend any seminars as requested according to a principle and method identified in a regulation of an accounting forum. Moreover, the act promotes entrepreneurs of SMEs. To understand and be able to present needed accounting data properly and it is also transparent according to a controlling principle of an accounting standard. These are beneficial to the government sector in a case of taxation and an administrative management on taxation efficiently.